

Europa en Eindhoven

Gisteren was ik bij de historische wedstrijd. Feyenoord werd met 10-0 van de mat geveegd. De laatste keer dat ik dat meegemaakt had, was in de jaren 70. Thuis tegen de GO Ahead Eagles. In die tijd had Europa iets bijzonders. We (PSV) gingen namelijk Europa in. Op de jongensrang met vlaggen en toeters. Dat was het summum. Alleen werden we telkens uitgeschakeld door St. Etienne.

De jaren zeventig. De jaren dat er een einde kwam aan het kolonelsregime in Griekenland en het regime van Franco in Spanje en Salazar in Portugal. Uit solidariteit en de wens de democratie te verankeren lieten we deze landen snel toe tot de EU. Europa was toen voor mij idealisme.

Ik ging in Wageningen studeren. Toen bleek dat er achter dat idealisme ook de koopman garen spon. Het Landbouwbeleid en de EU-structuurfondsen heeft Nederland heel wat economisch voordeel gebracht. En de toetreding van Griekenland, Spanje en Portugal heeft ons ook geen windeieren gelegd ondanks de angst dat onze land overspoeld zou worden door Spaanse werknemers. Europa was een ideaal. Maar ook een belangrijke pijler voor onze bestaanszekerheid. Het bracht de koopman en de dominee in ons samen.

Hoe anders is het nu. Toen PSV deze zomer de sleutelwedstrijd moest spelen om Europa in te mogen was er geen sprake van vlaggen en toeters op de jongensrang. Op de hoofdtribune had iedereen het alleen maar over de tv rechten die het zou opleveren en het feit dat als we Affelay zouden verkopen dat meer geld oplevert dan de hele Europa League. Weg romantiek.

En ook in het regeerakkoord geen greintje idealisme meer. Het gaat alleen nog maar over de contributie. En de EU als symbool voor alles wat ons in Nederland overkomt wat ongewenst is.

Terwijl Eindhoven als geen andere stad weet dat onze toekomst afhangt van onze internationale oriëntatie en open samenleving. Als de tweede economie van het land. Als de brainport. Als de regio waar de kenniseconomie bloeit. 40% van de particuliere research en development in Nederland vind in deze regio plaats. Zo'n regio weet dat de landsgrenzen niet de grens zijn waar achter je kan verschuilen. Sterker nog: willen we mee blijven doen dan moeten we als regio internationaal opereren. Samenwerken met andere regio's in binnen- en buitenland. Samenwerken met overheden, kennisinstututen en bedrijven. En aantrekkelijk zijn voor kenniswerkers uit de hele wereld om zich bij ons te vestigen.

Een regio die toen in de jaren negentig DAF failliet ging en de operatie Centurion van Philips werd uitgevoerd de handen ineen sloeg en met veel hulp en geld vanuit Europese Unie er weer bovenop is gekomen.

Zelfs in deze regio stemde in 2005 een meerderheid tegen de Europese grondwet.

Nederland is een open, internationale samenleving. Dat is de essentie van ons bestaan. En de verbinding met de toekomst. Ondanks dat zien veel van onze inwoners daar vooral negatieve kanten aan. Het is onze opdracht die twee werelden met elkaar te verbinden. Veel mensen leven in onzekerheid. Onzekerheid door individualisering, globalisering en secularisering. Men is ondanks onze rijkdom onzeker over de bestaanszekerheid. Niet alleen op sociaal-economisch terrein maar ook in cultureel en sociaal opzicht. De toegenomen vervreemding in onze maatschappij en de daarmee samenhangende gevoelens voor onveiligheid zijn in onze tijd eveneens aspecten die samenhangen met bestaanszekerheid. De EU draagt daar ook aan bij. Samenwerking in de zorg moet wijken voor concurrentie. En onze breed toegankelijke volkshuisvesting waar iedereen in Europa jaloers op is omdat we daardoor weinig getto's hebben staat onder druk omdat de EU de kant van de vastgoedbeleggers kiest. En dan hebben we het nog niet gehad over de aanbestedingsregels.

Nu Den Haag zich achter de dijken lijkt terug te trekken. De verbinding met de toekomst door lijkt te knippen door de begrotingsposten voor topkennisinstituten en regionaal economisch beleid weg te bezuinigen. En de onzekerheid van mensen aanwakkert ipv beperkt zullen we in Eindhoven daarvan weg proberen te blijven.

Anders missen we kansen. En erger: we verspelen de bestaanszekerheid van mensen die niet in staat zijn om naar die delen van de wereld te trekken die wel op de toekomst gericht zijn. Daarom werken we samen met het Europees Instituut voor Technologie. En zijn we er trots op dat we twee co-locaties van de Europese Kennis- en innovatiegemeenschappen hebben. Eén op gebied van ICT met om Philips en één op gebied van energie (Tu/e samen met de Universiteit van Leuven). De EU zal Eindhoven tot ver na 2020 helpen zo de brainport te versterken en helpen wereldwijd een toonaangevende kennisregio te worden. In het belang van onze inwoners maar ook die van de rest van ons land.

Nu de nieuwe regering de Kenniseconomie van de agenda lijkt te hebben geschrapt zullen we nog meer ons vizier op Brussel richten. Bijvoorbeeld om te komen tot een werkende Bluecard voor kenniswerkers en studenten hun blik over de grens te laten werpen.

Maar ook om Brussel op een ander pad te krijgen als ze geen onderdeel is van de oplossing maar van het probleem die mensen onzekerder maakt in hun bestaan.